

UITSpraak 21 – 072

Rapenburg 70
Postbus 9500
2300 RA Leiden
T 071 527 81 18

van het College van beroep voor de examens van de Universiteit Leiden

inzake het beroep van

[naam] te [plaats], appellant,

tegen

de Examencommissie van de Faculteit [X], verweerder.

Procesverloop

Appellant heeft op 13 januari 2021 deelgenomen aan het online hertentamen [X] (hierna ook wel te noemen “het tentamen”).

Verweerder heeft appellant geïnformeerd over het onderzoek dat is uitgevoerd naar aanleiding van de melding van de examinatoren over een vermoeden van fraude bij het tentamen.

Op 3 februari 2021 heeft appellant een zienswijze toegezonden.

Bij besluit van 23 februari 2021 heeft verweerder aan appellant een sanctie opgelegd wegens fraude.

Tegen dit besluit heeft [naam] van [naam] te [plaats] namens appellant op 24 februari 2021 pro forma administratief beroep ingesteld. Daarbij is verzocht om een vergoeding van de proceskosten. Op 28 februari 2021 zijn de beroepsgronden aangevuld.

Verweerder heeft het College laten weten dat is onderzocht of een minnelijke schikking tussen partijen mogelijk was. Op 15 maart 2021 heeft een gesprek tussen partijen plaatsgevonden. Een minnelijke schikking is niet bereikt.

**Uitspraak
21-072**

Blad 2/12

Op 25 maart 2021 heeft verweerder een verweerschrift ingediend.

Op 30 maart 2021 heeft appellant de beroepsgronden nader aangevuld. Het beroep is behandeld in een online hoorzitting op 14 april 2021. Bij die zitting was appellant aanwezig. Namens verweerder was ter zitting aanwezig, [naam], voorzitter van de Examencommissie.

Overwegingen

1 – Feiten en omstandigheden

Appellant volgt de bacheloropleiding [X]. Het vak [X] is het laatste tentamen dat hij nog moet halen om zijn bachelor af te ronden.

Het hertentamen voor het vak [X] vond wegens Corona online plaats via het systeem Ans.

Tijdens het tentamen stond op de computer van appellant het programma Whatsapp open en kwamen er push-notificaties van Whatsapp op het scherm van de computer van appellant.

2 – Het standpunt van verweerder

Verweerder is na kennisname van de stukken, de bevindingen van de examinerator en op basis van haar eigen onderzoek van oordeel dat appellant zich schuldig heeft gemaakt aan fraude. Daarom heeft verweerder besloten het resultaat voor het hertentamen ongeldig te verklaren en appellant uit te sluiten van deelname aan de eerstvolgende tentamenkans voor het vak [X] voor de periode tot 1 januari 2022.

De examinerator van het vak heeft tijdens het nakijken van het tentamen een onregelmatigheid geconstateerd, die bij hem het vermoeden heeft doen rijzen dat appellant zich schuldig heeft gemaakt aan fraude. Hij heeft hiervan verweerder op de hoogte gesteld. Ook heeft hij appellant geïnformeerd over zijn bevindingen en van de melding aan verweerder.

Volgens verweerder heeft appellant zich schuldig gemaakt aan fraude, als bedoeld in artikel 6.1 van de R&R, te weten (a) het tijdens een tentamen voorhanden hebben van ongeoorloofde communicatieapparatuur of ongeoorloofde stukken, en (c) het tijdens een tentamen of praktische oefening geheel of gedeeltelijk overnemen van antwoorden van een ander.

Het is daarbij volgens verweerder niet van belang of de fraude met opzet is gepleegd of niet. Fraude wordt door de Universiteit Leiden als een ernstig

**Uitspraak
21-072**

vergriep wordt gezien, waartegen in beginsel streng tegen moet worden opgetreden. Verweerder onderschrijft dit, mede in het licht van haar op grond van de wet opgedragen taak de kwaliteit van de tentamens en examens te borgen.

Blad 3/12

Volgens verweerder heeft appellant bewust de regels overtreden, omdat hij tijdens het tentamen de WhatsApp op zijn computer open had en gebruik heeft gemaakt van informatie, die hij langs die weg heeft verkregen. Dit is niet toegestaan. De verklaring die hij daarvoor heeft aangevoerd, acht verweerder niet geloofwaardig en kan het handelen niet rechtvaardigen.

Bij het opleggen van de sanctie heeft verweerder er op gelet dat appellant zich nog niet eerder schuldig heeft gemaakt aan fraude. Gezien de laakbaarheid van het handelen wil verweerder niet volstaan met een formele waarschuwing of de enkele ongeldigverklaring van het resultaat voor het hertentamen.

In het verweerschrift heeft verweerder daar nog het volgende aan toegevoegd.

Elke vraag van het hertentamen [X] kende vier verschillende versies, en de vragen werden in willekeurige volgorde aan de deelnemende studenten voorgelegd. Appellant heeft het in het antwoord op vraag 6 over "[X]", terwijl de casus die hij diende te maken ging over "[X]". Anders dan appellant heeft gesteld, was deze vraag ook niet de laatste vraag van het tentamen, maar heeft hij deze vraag als tweede vraag voorgelegd gekregen. Ter verklaring van het woord "[X]" in zijn antwoord in plaats van "[X]" heeft appellant in zijn eerste zienswijze (van 3 februari 2021) gezegd dat hij tijdens het tentamen via push-notificaties berichten heeft ontvangen van medestudenten. Tevens heeft appellant ter zake op 3 februari 2021 zonder voorbehoud aangevoerd dat hij de berichten die werden verstuurd ontving nadat de reguliere tentamentijd al was verstreken, dat wil zeggen na 11.15 uur. De formulering van het app-bericht zou volgens appellant zijn geweest: "Wat had jij bij die vraag over de [X]?". Uit het aanvullende onderzoek dat de examencommissie vervolgens heeft uitgevoerd, is gebleken dat appellant na een pauze van ongeveer drie minuten, van 09.55 uur tot 09.58 uur, het woord "[X]" al om 09.58 uur aan zijn antwoord toevoegde (als onderdeel van een passage van 63 woorden waarmee het antwoord op datzelfde moment werd aangevuld). Dat was nog geen uur na aanvang van zijn tentamen, en een uur en een kwartier vóór het verstrijken van de reguliere tentamentijd. De bewering van appellant op 3 februari 2021, dat hij bij de beantwoording van vraag 6 in tijdnood raakte en zijn medestudenten via de app-groep al met elkaar aan het communiceren waren, waardoor hij in verwarring raakte over de terminologie en daardoor per ongeluk [X] heeft verwisseld met [X], strookt volgens verweerder niet met de feiten. Verweerder ziet niet in dat appellant door het enkele app-bericht "Wat had jij bij die vraag over de [X]?" het woord "[X]" heeft vervangen door het woord "[X]". De tentamenversie van appellant bevatte immers geen vraag betreffende [X].

Uitspraak
21-072

Blad 4/12

Verweerder merkt op dat appellant voorafgaande aan het tentamen via Brightspace is gewezen op de integriteit: "Dit tentamen is uw tentamen en dus uw individuele poging. Samenwerken is verboden, net als het vragen van hulp aan anderen, opdat het resultaat een werkelijke afspiegeling van uw eigen kennis en kunde is. Wij vertrouwen op uw integriteit (...)." Op het voorblad van het tentamen heeft hij een integriteitsverklaring getekend, te weten: "Ik begrijp en onderschrijf het belang van wetenschappelijke integriteit. Ik beloof dat ik het vertrouwen dat mijn docenten in mij stellen niet beschaam. Ik besef dat schending van wetenschappelijke integriteit, waaronder fraude en elke vorm van samenwerking, wordt bestraft conform de Regels en Richtlijnen tentamens en examens."

Verweerder ziet geen reden voor toepassing van de hardheidsclausule. Er is geen evidente onbillijkheid bij handhaving van haar bestreden besluit. Appellant heeft vanwege de coronacrisis gebruik kunnen maken van de zogenaamde "zachte knip" en is per 1 februari 2021 begonnen met de masteropleiding [X] aan de [X]. Als voorwaarde voor toelating tot deze master is gesteld dat hij zijn bachelor [X] uiterlijk op 1 september 2021 heeft behaald. Dat is gelet op de bestreden beslissing niet mogelijk. Verweerder heeft daarmee in haar overwegingen rekening gehouden. Verweerder betwist dat dit leidt tot "een zeer forse studievertraging". Appellant kan zijn masteropleiding aan de [X] per 1 februari 2022 voortzetten na het behalen van het vak [X]. Daarvoor heeft hij in januari 2022 twee gelegenheden: het hertentamen en, indien hij dat onverhoopt niet behaalt, een individuele herkansing. De masterresultaten die appellant dit semester aan de [X] behaalt hebben hun geldigheid niet verloren, indien hij per 1 februari 2022 de masteropleiding weer voortzet. De vertraging die appellant als gevolg van de sanctie oploopt, blijft dus beperkt.

Het is volgens verweerder niet juist dat appellant het "het etiket 'fraudeur'" krijgt. Er wordt een aantekening van fraude gemaakt in zijn dossier; die aantekening wordt niet met derden gedeeld. Appellant zal hier bij het vervolg van zijn studie aan de [X] en in zijn toekomstige loopbaan dus geen hinder van ondervinden.

Ter zitting is namens verweerder nog aangegeven dat verweerder tentamenfraude heel hoog opneemt en nu punitieve sancties daarvoor oplegt. In het begin van de Corona-periode en de gewijzigde wijze van online tentamineren was verweerder wat milder. Die gewenningsperiode is nu voorbij. In een aantal gevallen is toen volstaan met een waarschuwing of ongeldigverklaring met het toestaan van een individuele herkansing, zodat er geen studievertraging zou optreden. Dit heeft echter niet de gewenste afschrikwekkende werking gehad. Er zijn bij verweerder veel meldingen van fraude binnengekomen.

**Uitspraak
21-072**

Blad 5/12

Bij dit tentamen zijn 11 meldingen van fraude binnengekomen, die allemaal zijn berispt met dezelfde sanctie van ongeldigverklaring en uitsluiting tot 1 januari 2022. Dit geldt ook voor degenen, voor wie dit tentamen het laatste bachelorsvak was. Appellant zal in januari 2022 aan de herkansing kunnen meedoen en als hij die niet haalt, kan hij vragen om een individuele herkansing. Die individuele herkansing zal dan vóór 1 februari 2022 plaatsvinden.

Verweerder geeft aan dat meestal op het voorblad van het tentamen staat vermeld dat contact opgenomen kan worden met de examinerator in geval van onregelmatigheden. Appellant heeft van die mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

3 – De gronden van het beroep

Appellant betwist dat hij zich schuldig heeft gemaakt aan fraude: hij heeft geen letter van het antwoord van iemand anders overgenomen. Ook vindt hij de hem opgelegde sanctie onredelijk en onbillijk: er zou rekening gehouden worden met de forse studievertraging die hij door dit besluit oploopt. Hij heeft niet bewust fraude gepleegd. Appellant heeft geen andere communicatiemiddelen dan zijn computer voorhanden gehad. Hij vindt het vervelend dat hij wordt bestempeld als “fraudeur”.

In de zienswijze(n) van 3 en 4 februari 2021 heeft appellant aangegeven dat:

- hij als gevolg van dyslexie en regelmatig toiletbezoek tijdens het tentamen in tijdnood bent gekomen;
- hij als gevolg van dyslexie recht heeft op extra tentamentijd;
- op het moment dat hij bezig was met de beantwoording van de laatste vraag de medestudenten reeds met elkaar aan het appen waren, omdat de reguliere tentamentijd toen al was verstreken;
- hij bij het zien van de notificaties op de laptop direct de push-notificaties heeft uitgezet, waarvoor hij voor de aanvang van het tentamen wegens tijdsdruk geen gelegenheid had gehad;
- door het lezen van een enkel app-bericht de term “[X]” wel al in zijn hoofd was gaan zitten;
- hij als gevolg daarvan bij de beantwoording van vraag 6 de term “[X]” onbewust heeft overgenomen;
- er voor hem een “vergelijkbaarheid” zit tussen de term [X] en [X];
- hij dyslectisch is en dat daarom voor hem lastig is onder druk de twee termen te scheiden;
- hij op de ontvangen notificaties na geen informatie heeft uitgewisseld tijdens het tentamen;
- hij hard heeft gestudeerd;
- hij als tutor voor de faculteit heeft gewerkt en daardoor weet wat wel en niet is toegestaan;
- hij geen intentie had om te frauderen;

**Uitspraak
21-072**

Blad 6/12

- hij persoonlijk zou pleiten voor vrijstelling van consequenties of het geven van een officiële waarschuwing, omdat andere sancties een onevenredig grote impact zullen hebben op zijn academische carrière. Hij zit momenteel al voorin de Thesis-fase en zal een studievertraging van twee tot drie jaar oplopen. Dat kan hij niet betalen.
- hij zal in de toekomst meer voorzorgsmaatregelen nemen om te voorkomen dat situaties als deze zich nogmaals voordoen. Daarbij speelt volgens hem ook een rol de nieuwe wijze van examineren tijdens COVID-19 (online op eigen laptop) waaraan hij moest wennen.

In de nadere reactie heeft appellant aangegeven dat bij nader inzien (gezien het tijdsverloop tussen de datum van het tentamen en de melding dat sprake zou zijn van fraude) waarschijnlijk inderdaad het woord “[X]” eerder in het tentamen is opgeschreven. Het was volgens hem echter maar een eenmalige situatie. Het is niet zo dat er al eerder tijdens het tentamen contact was met mede-studenten. Dan zou er meer sprake zijn van gelijkenissen.

Hij vindt de sanctie disproportioneel, omdat hij dan pas in de herfst van 2022 de mastervakken kan volgen. Dit leidt voor hem tot 2 tot 2,5 jaar studievertraging. In het voorjaar van 2022 had hij een halfjaar een studie willen doen aan een [X] Universiteit. Omdat hij dan echter pas aan de herkansing kan deelnemen, kan hij niet meedoen aan de uitwisseling.

Ter zitting heeft appellant nog aangegeven dat hij direct na het Whatsapp-bericht over de “[X]” dat op zijn computer verscheen, de notificaties heeft uitgezet. Hij vindt wat er gebeurd is niet handig, maar vindt het ook geen zware vorm van fraude. De gevolgen van de opgelegde sanctie zijn voor hem echter wel onevenredig zwaar. Hij zou graag deze zomer nog het tentamen willen herkansen. Zijn Whatsapp-applicatie stond op zijn computer open voor de start van het tentamen. Hij heeft geen melding gedaan aan de examinerator van wat er was voorgevallen (het verschijnen op het scherm van het Whatsapp-bericht). Hij heeft daar niet over nagedacht en wilde dat het tentamen zo snel mogelijk achter de rug was.

Als verklaring dat hij eerder aan verweerder heeft aangegeven dat het de laatste tentamenvraag betrof dat het Whatsapp-bericht ná 11.15 uur is verschenen, heeft hij aangegeven dat hij zich dit gezien het tijdsverloop niet precies meer kan herinneren. Er moet volgens hem gelet worden op de context waarin één en ander zich heeft voorgedaan. Het betrof volgens hem een eenmalige notificatie.

Bij de [X] kan hij op elk moment met zijn scriptie beginnen, zodat hij – als het tentamen in de zomer 2021 zou mogen herkansen, dan over 9 maanden klaar kan zijn met zijn studie.

**Uitspraak
21-072**

Ter zitting heeft appellant erkend dat hij het woord “[X]” tussen 11.15 en 11.19 uur heeft getypt in het tentamen. Na 11.15 uur heeft hij nog rustig alle antwoorden op de vragen nagelopen. Dat doet hij meestal zo. Hij kijkt het antwoord dan even snel door of dat nog aanpassing behoeft.

Blad 7/12

Hij heeft geen melding gemaakt van het voorval, omdat hij niet wil dat andere studenten daar de dupe van zouden worden. Het was zijn laatste vak en wilde er gewoon graag mee klaar zijn.

Hij wil graag een passende (lichtere) sanctie, waarbij wordt rekening gehouden met zijn persoonlijke omstandigheden. Verweerder heeft in eerdere gevallen van fraude, zoals ter zitting aangegeven, ook volstaan met een lichtere sanctie. Hij voelt zich daardoor ongelijk behandeld.

4 – Relevante regelgeving

In artikel 6.1 van de Regels en Richtlijnen van de Faculteit [X] (R&R), voor zover hier van belang, is bepaald dat onder fraude in ieder geval wordt verstaan:

“(…)

- a. het tijdens een tentamen of praktische oefening voorhanden hebben van ongeoorloofde communicatieapparatuur of ongeoorloofde stukken;
  - b. de aanwezigheid tijdens een tentamen of schriftelijke oefening van niet geoorloofde aantekeningen in het toegestane materiaal;
  - c. het tijdens een tentamen of praktische oefening geheel of gedeeltelijk overnemen van antwoorden van een ander;
  - d. het tijdens een tentamen of praktische oefening uitwisselen van informatie met een ander;
- (…)”

onregelmatigheid: handelen of nalaten van een student dat niet bestaat uit het plegen van fraude, maar waarbij anderszins de ordentelijke gang van zaken bij een tentamen, deoltoets of praktische oefening wordt verstoord.

In artikel 6.2 van de R&R is bepaald dat de examinator fraude te allen tijde meldt bij de examencommissie.

In artikel 6.4.1 is bepaald dat ingeval naar het oordeel van de examinator bij een tentamen sprake is van fraude, niet zijnde plagiaat, de examinator dit onmiddellijk aan de student mededeelt. Hij vermeldt daarbij dat de student zijn werk mag afmaken. (...) De examinator meldt het gebeurde bij de examencommissie, met afschrift daarvan aan de student. (...)

**Uitspraak
21-072**

Artikel 6.6.1 De examencommissie beslist omtrent het opleggen van een sanctie in geval van fraude.

Blad 8/12

Artikel 6.6.2 De examencommissie neemt een beslissing omtrent het opleggen van een sanctie zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk binnen vijftien werkdagen nadat zij door de examinator van de fraude op de hoogte is gesteld. Alvorens te beslissen tot het opleggen van een sanctie stelt de examencommissie de student in de gelegenheid te worden gehoord.

In artikel 6.6.3 is bepaald dat de sancties die de examencommissie, al dan niet in combinatie met elkaar, kan opleggen, zijn:

- a. het geven van een officiële waarschuwing;
- b. het ongeldig verklaren van de uitslag van het tentamen respectievelijk het ongeldig verklaren van het resultaat van de schriftelijke opdracht;
- c. het uitsluiten van deelname aan het tentamen ten aanzien waarvan de fraude of de andere onregelmatigheid is geconstateerd voor de duur van ten hoogste een jaar;
- d. het uitsluiten van deelname aan een of meer andere tentamens voor de duur van ten hoogste een jaar.

Bij ernstige fraude kan de examencommissie het College van Bestuur verzoeken de inschrijving voor de opleiding van de betrokken student definitief te beëindigen.

In artikel 6.7.1 is bepaald dat indien een maatregel is opgelegd, dit wordt aangetekend in het elektronisch persoonsdossier van de student.

5 – De overwegingen van het geschil

Het College dient overeenkomstig artikel 7.61, tweede lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek te beoordelen of het bestreden besluit al dan niet in strijd is met het recht.

Het opleggen van een maatregel in de zin van artikel 7.12b, tweede lid, van de WHW is een bestraffende maatregel, die door het College daarom zonder terughoudendheid moet worden getoetst, zowel wat betreft de vraag óf een student zich schuldig heeft gemaakt aan fraude, als de vraag of de opgelegde maatregel evenredig is aan de gepleegde gedraging. Uitgangspunt van het College, en van de universiteit, is daarbij dat fraude in welke vorm of omvang ook, binnen een academische omgeving niet getolereerd wordt.

Het College merkt op dat in uitzonderlijke gevallen, zoals bijvoorbeeld het geval waarin een student zich voor de eerste keer schuldig maakt aan een lichte vorm van fraude, dan wel als het een student betreft die nog aan het begin van zijn

**Uitspraak
21-072**

Blad 9/12

studie staat, het een examinerer steeds vrijstaat ervoor te kiezen zijn verdenking niet te melden aan de examencommissie, maar het tentamen alleen al vanwege de fraude als onvoldoende te beoordelen en met de student een “foeigespreek” te houden. Dit geldt ook als in de OER iets anders is vermeld. Doel van dat gesprek is de student te doordringen van de onjuistheid van zijn handelen, duidelijk te maken welke – ernstige – gevolgen dergelijk handelen kan hebben en hem te helpen dit soort fouten in de toekomst te voorkomen. In een dergelijk geval weegt het pedagogische belang zwaarder dan het belang van de examencommissie op te kunnen treden als sprake is van een verdenking van fraude.

Het College constateert dat door appellant zowel in de stukken als ter zitting is erkend dat hij tijdens het tentamen op zijn computer de applicatie Whatsapp (Web/Desktop) geopend stond. Daardoor kon het volgens voorkomen dat tijdens het tentamen een push-notificatie op het scherm van de computer verscheen. Daarmee staat naar het oordeel van het College vast dat appellant zich schuldig heeft gemaakt aan fraude in de zin van artikel 6.1, onder (a), van de R&R.

Appellant heeft niet weersproken dat hij tussen 09.55 uur en 09.58 uur een passage van 63 woorden heeft getypt, die het woord “[X]” bevat. Hij heeft aangegeven dat hij het Whatsapp-programma/de notificaties direct beëindigd na het ontvangen van het bericht over de “[X]”. Het College merkt op dat dit niet valt te verifiëren. Wel volgt hieruit dat hij tijdens het tentamen ongeoorloofde communicatieapparatuur voorhanden had. Nu in verband met de Corona-crisis de tentamens digitaal worden afgelegd, dient onder het voorhanden hebben in dit geval ook te worden verstaan het geopend hebben van andere applicaties op de computer dan de programmatuur om het tentamen te maken en eventuele tot de lesstof behorende digitaal (les)materiaal. Gelet hierop is voor de examinerer achteraf niet meer te beoordelen in hoeverre de voor het behalen van het vak vereiste kennis, inzicht en vaardigheden van appellant kunnen worden getoetst. Verweerder heeft daarom naar het oordeel van het College terecht het tentamen ongeldig verklaard.

Daarbij geldt dat appellant ook een integriteitsverklaring heeft getekend om van frauduleus handelen af te zien. Nu wegens de Corona-crisis de tentamens online worden afgenomen, dient verweerder er op te kunnen vertrouwen dat appellant naar eer en geweten en volgens de van hem te verlangen verplichtingen het tentamen (in dit geval) zonder ongeoorloofde communicatiemiddelen zal maken. Dit vertrouwen heeft appellant geschonden door er niet voor te zorgen dat er tijdens het tentamen geen andere digitale middelen/applicaties open stonden, waardoor/mee kon worden gecommuniceerd. Dat er hierbij geen opzet in het spel is, is niet van belang. Er vond bij het tentamen geen proctoring plaats.

**Uitspraak
21-072**

Ook heeft appellant nagelaten uit eigener beweging melding te doen van het voorval aan de examinerator. Dit vindt het College een kwalijke zaak.

Blad 10/12

Verweerder heeft het vermoeden uitgesproken aan de hand van de ter beschikking staande gegevens uit de tentamenprogrammatuur dat appellant bij het maken van het tentamen geheel of gedeeltelijk antwoorden van een ander heeft overgenomen, zoals bedoeld in artikel 6.1 onder (c), van de R&R. Appellant heeft tussen 09.55 uur en 09.58 uur bij vraag 2 een passage getypt van 63 woorden, die het woord “[X]” bevat, terwijl in de aan hem verstrekte versie van het tentamen geen vraag voorkwam over “[X]”. Vraag 2 van zijn tentamen had betrekking op “[X]”. In een andere versie van het tentamen had de met vraag 2 overeenkomende vraag wél betrekking op “[X]”. Daarmee heeft appellant de schijn gewekt dat hij antwoorden van anderen heeft overgenomen in het licht van het door hem gememoreerde Whatsapp-bericht over “[X]”. Dit vermoeden heeft hij naar het oordeel van het College ook ter zitting niet kunnen ontkrachten. De tegenstrijdige verklaringen die appellant hierover heeft afgelegd, komen niet overeen met de feiten. Appellant heeft na afloop van de reguliere tentamentijd om 11.15 uur (hij had in verband met zijn dyslexie een verlengde tentamentijd tot 11.40 uur) tussen 11.15 uur en 11.19 uur alle vragen nog eens doorlopen. Dit blijkt uit de overgelegde uitdraai van het programma Ans. Appellant heeft aangegeven dat hij toen nog even rustig door alle vragen is gegaan, terwijl hij in het beroepschrift heeft aangegeven dat hij in tijdnood kwam en onder tijdsdruk en stress niet goed de termen “[X]” en “[X]” uit elkaar heeft weten te halen. Nu ter zitting is gebleken dat het Whatsapp-programma gedurende in ieder geval een deel van de tentamentijd heeft aangestaan, valt achteraf niet meer te checken of appellant ook bij de beantwoording van andere vragen antwoorden van anderen heeft overgenomen.

Verweerder heeft dit naar het oordeel van het College mogen opmerken als ernstige fraude en heeft daarom op juiste gronden aan appellant een sanctie (in dit geval: sancties) opgelegd. Volgens artikel 6.6.3 van de R&R is het toegestaan de sancties in combinatie met elkaar op te leggen. Volgens verweerder dient het afschrikwekkend effect voorop te staan. Appellant dient zich bewust te zijn van de grove fout die hij heeft gemaakt. Daarom heeft verweerder niet alleen het tentamen ongeldig verklaard, maar hem ook uitgesloten van de eerstvolgende tentamengelegenheid in oktober 2022. Appellant zou immers anders gebruik kunnen hebben gemaakt van de zogenaamde “laatste vakregeling” en zou daarmee de straf ontlopen. Dat dit leidt tot studievertraging, heeft verweerder laten meewegen in de beslissing. Het College kan dit standpunt van verweerder volgen en acht de aan appellant opgelegde sancties niet onevenredig zwaar. Voor toepassing van een hardheidsclausule bestaat daarom geen aanleiding. Dat verweerder eerder in het begin van de Corona-crisis aanleiding heeft gezien om zich milder op te stellen, en ook bij fraude mildere sancties op te leggen, omdat er sprake was van een nieuwe wijze van online tentaminering, doet hier niet aan af.

**Uitspraak
21-072**

Blad 11/12

Door verweerder is aangegeven dat appellant in januari 2022 mee kan doen aan de reguliere herkansing van het vak en dat hij – mocht hij de herkansing niet halen – dan kan verzoeken om toepassing van de “laatste vakregeling” en vragen om een individuele herkansing. Deze individuele herkansing zal dan volgens verweerder zo snel mogelijk in ieder geval vóór eind januari 2022 plaatsvinden, zodat appellant vóór 1 februari 2022 zijn bachelor-opleiding zal kunnen afronden.

Het College is het eens met het besluit van door verweerder dat appellant zich bij het tentamen schuldig heeft gemaakt aan fraude en kan zich ook vinden in de opgelegde sanctie. Deze komt het College onredelijk noch onbillijk voor. Hetgeen door appellant hiertegen is aangevoerd, leidt het College niet tot een ander oordeel. Nu het beroep ongegrond is, komt het verzoek van appellant voor vergoeding van de proceskosten niet voor toewijzing in aanmerking.

**Uitspraak
21-072**

De beslissing

Het College van beroep voor de examens van de Universiteit Leiden,

Blad 12/12

gezien artikel 7.61 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek,

- I. verklaart het beroep ongegrond;
- II. wijst het verzoek om vergoeding van de proceskosten af.

Aldus vastgesteld door een kamer uit het College van beroep voor de examens, bestaande uit mr. H.J.G. Bruens, (voorzitter), dr. J. Nijland, dr. J.H.M. Huijts, M.C. Klink BA LLB, E.L. Mendez Correa (leden), in tegenwoordigheid van de secretaris van het College, mr. I.L. Schretlen.

mr. H.J.G. Bruens,
voorzitter

mr. I.L. Schretlen,
secretaris

Voor eensluidend afschrift,

Verzonden op: